N°. 10. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 22 Januarij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op het besluit van Z. E. den Heere Gouverneur der provincie *Noord-Braband*, van den 14. December 1830, A. n°. 23, Afdeeling van Policie (Provinciaal blad n°. 187), daarbij aanbevelende de naleving van vroeger gegeven voorschriften, nopens het *Redden van Drenkelingen*, met last, om die in den aanvang van ieder jaar behoorlijk te Publiceren;

Gelet op Publicatie van den Heer Gouverneur, van den 26 Mei 1820, (Provinciaal blad n°. 46), daarbij mededeelende eene Bekendmaking van Bestuurders tot Redding van Drenkelingen, in het jaar 1767 te *Amsterdam* opgerigt, en aan welke bij het besluit, vervat in het Provinciaal blad n°. 46. van 1823, nader is herinnerd.

Brengen gedachte bekendmaking van Bestuurders dier Maatschappij, van den 13. October 1796, bij deze bij herhaling ter kennisse der ingezetenen, en voor zoo veel noodig nog tevens van de Genees- en Heelkundigen binnen deze Stad, waartoe de inhoud hier verder volgt, met aanmaning, om de voorschriften daarin vervat, in voorkomende gevallen, behoorlijk in acht te nemen en die tevens te doen observeren:

„ De Bestuurders der Maatschappij ter Redding van Drenkelingen, in het jaar 1767 te Amsterdam opgerigt, steeds bedoelende hunne menschlievende oogmerken aan alle Ingezetenen van Nederland, zoo algemeen als mogelijk bekend te maken, hebben goedgevonden daarvan door deze, bij vernieuwing eene korte doch zakelijke schets op te geven; terwijl zij vooraf, aan elk wie hij ook zij, verzekeren, dat de Lands- en Stedelijke Wetten allezins toelaten, niet alleen de *Drenkelingen* terstond uit het water te halen, maar ook aan dezelven schoon zij reeds van het leven beroofd *schijnen*, de behoorlijke middelen ter herstelling te beproeven; eischende alleenlijk, dat men van het gebeurde aan den Geregte kennis geve:

1°. „ Een ieder die met goede bewijzen kan aantoonen, een mensch, het zij Kind of Volwassenen, zonder eenig teeken van leven uit het water opgehaald, door het weder opwekken van dat leven en verdere goede behandeling, tot zich zelven gebragt te hebben, zal eene *Premie* genieten, bestaande ter zijner keuze, in *Zes Gouden Dukaten*, of in eene *Gouden Medaille*, op welke zijn naam gesteld worde; of wel in eene *Zilveren Medaille* nevens een *Kistje*, bevattende het voornaamste ter redding noodig, gelijk hetzelve beschreven en afgebeeld is, in het 8ste stukje der *Gedenkschriften* dezer *Maatschappij*.

2°. „ Maar dewijl het meermaal gebeurd, dat er verscheiden personen tot behoudenis eens *Drenkelings* medewerken, zoo zal alsdan de *Premie* onder hen, volgens de schikking der *Bestierderen*, naar billijkheid verdeeld worden.

3°. „ Om tot het ontvangen der *Premie* geregtigd te zijn, wordt eene getrouwe beschrijving van het geval, door den Redder onderteekend, en eene schriftelijke verklaring vereischt, van twee personen, van onbesproken naam en faam, die bij het geval van den beginne af tegenwoordig geweest zijn, en in het trekken der *Premie* geen belang hebben; moetende deze verklaring ten huize van de Erven P. MEIJER en G. WARNARS, Boekhandelaars op den Dam te Amsterdam, gebragt of gezonden, of wel op de gewone vergadering der *Maatschappij* ingeleverd worden; doch, indien zulk eene beschrijving en verklaring niet binnen den tijd van zes maanden aan de *Maatschappij* ingeleverd wordt, zal voor zulk eene redding geene *Premie* gegeven worden.

4°. „ Bijaldien er eenige onkosten in eene Herberg of ander Huis gemaakt mogten zijn, worden dezelven genoegzaam overal, volgens 's Lands en Stedelijke Publicatie, voor onvermogenden voldaan, hetzij de verdronkene al of niet gered is; indien men slechts behoorlijk kan bewijzen, dat die onkosten wezenlijk alleen ten nutte van den *Drenkeling* gemaakt zijn.

5°. „ Op gelijke wijze kan een *Genees-* of *Heelmeester* voor zijn tijd en zorg, ter herstelling van een behoeftigen Drenkeling aangewend, des begerende, belooning erlangen, hetzij de persoon, omtrent welke hij zijne moeite heeft aangewend, in 't leven behouden is of niet.

6°. „ De eenvoudigste en meestbeproefde middelen, die ter herstelling van *Drenkelingen*, door de ondervinding worden aangeprezen, bestaan voornamelijk in de volgende:

a) „ Men zorge, indien het mogelijk is, den *Drenkeling* terstond in een naastbijgelegen huis te brengen, waartoe Herbergiers en Tappers verpligt zijn hunne huizen te laten gebruiken, en terstond om een Wijkmeester te zenden, op dat alle ongeregeldheden door denzelven geweerd, en de redding, door te veel omstanders, niet belemmerd noch verhinderd worde; en bij deze overbrenging, moet men het ligchaam voorzigtiglijk doen dragen, het hoofd vooral doen ophouden, en alle beknellingen aan den hals terstond los maken; in allen gevalle dient de bijstand van een naast bijwonend Doctor of Chirurgijn verzocht te worden.

b.) „ De *Drenkeling* behoort vervolgens ten spoedigste van de natte kleederen ontdaan, het lighaam droog afgeveegd; en, na aantrekking van drooge en gewarmde onderkleederen, of naakt, in een wollen deken gewonden, op een rustbedde, tafel, bank, kist of stoelen, indien het een bejaarde is, of zoo het een kind is, op den schoot van een der omstanders, in een zoo veel mogelijk ruim vertrek, voor een matig wel brandend en niet rookend vuur geplaatst worden. In vriezend weêr, zorge men echter den *Drenkeling* niet te schielijk nabij het vuur te brengen;

c.) „ In den zomer kan men den *Drenkeling* bij eene matige warmte op het veld, en bij zeer heet weêr in de schaduwe behandelen;

d.) „ Men onderzoeke of de mond, neus en keel ook met modder bezet zijn, in welk geval men deze deelen behoort schoon te maken, om daarna door middel eener afgepuntte messencheede in den mond, of beter in een der neusgaten gebragt, onder toehouding der andere openingen, lucht in de longen te blazen en de ademhaling te bevorderen;

e.) „ Men stelle terstond gematigde wrijvingen in het werk, hetzij met drooge of in brandewijn (met gemeen of *Ammoniac-zout* vermengd) natgemaakte warme wollen doeken; moetende deze wrijvingen aanhoudend, over het geheele ligchaam, maar vooral aan borst en buik, rug en hals, en langs de binnenzijde van armen, dijen en beenen geschieden; terwijl men de verwekte warmte door warme doeken in de gewrichten van den oksel, liezen en knieën aangelegd, kan onderhouden;

f.) „ Inmiddels blaze men, bij verpoozing, tabaksrook in het fondament, hetzij door eene gewone pijp, met eene op den kop aangevoegde afgepuntte messen-scheede, of door eene pijp of messenscheede alleen, of wel door eene daartoe vervaardigde tabaks-klisteer-pijp, nadat men alvorens den endeldarm, indien deze met drekstof gevuld mogt zijn, met den vinger, een lepelsteel of spatel behoorlijk en voorzigtig geledigd, of wel daartoe een klisteer van water, olie en zout, of van een aftreksel van tabak gezet hebbe;

g.) „ De warmte in het ligchaam des *Drenkelings* weder opgewekt en de polsslag hersteld zijnde, en niet eerder, kan men eene aderlating in het werk stellen, welke niet op eenmaal ruim behoort te zijn, maar liever indien het noodig is weder herhaald dient te worden; de verschijnselen, die de aderlating noodzakelijk maken, zijn groote volbloedigheid en opzetting der vaten van het hoofd, slaapzucht of benaauwdheid;

h.) „ Wanneer men eenige beweging in de keel of bewijs van slikking bespeurt, doch niet eerder, kan men ook een weinig brandewijn of jenever in den mond gieten, zoo ook bij eenig bewijs van ademhaling, de vlugge geest van *Ammoniac-zout* of eenig ander prikkelend middel, onder de neus gehouden worden, of wel eenige droppels van dezelve in eenen pijpenkop of messenscheede gedaan, door de neusgaten ingeblazen, of met eene schrijfveder door den mond in de keel gebragt worden, tot prikkeling. Zoo de lijder alsdan eenig vocht na zich neemt, zoo kan men hem alle *tien* minuten één lepel vol toedienen van een mengsel, bestaande uit *zes* of *acht* greinen Braakwijnsteen (*Tartarus emeticus*), in een klein bierglas vol schoon water opgelost, en zoodra walging volgt, een aftreksel van Roomsche Camille-bloemen, bij herhaling tot dat hij braakt;

i.) „ Men moet met het aanwenden dezer middelen niet te schielijk ophouden, alzoo men voorbeelden heeft, dat het bewijs van leven somwijlen niet dan in drie uren tijds bespeurd werd;

k.) „ Wanneer alle moeite tot hiertoe vruchteloos zijn mogt, plaatse men den Drenkeling in een gewarmd bed, koestere denzelven met de natuurlijke warmte van eén naakt bijliggend persoon, of eenige warme doch niet zeer heet gevulde water-kannen in wollen lappen gewonden, of iets dergelijks; wel zorg dragende, dat men, door te veel deksel, de neus en mond niet bedekke, vooraf echter, zoo eene lating gedaan ware, zij men bedacht, om het laatgat wel te bezorgen;

l.) „ Verdere redmiddelen, meestal op dieren en in enkele gevallen op menschen beproefd, en aan kundige en ervaren redders niet onbekend, heeft de Maatschappij niet raadzaam geoordeeld bij deze bekendmaking te voegen, opdat dezelve, in onbedrevene handen, niet tot nadeel van ongelukkige *Drenkelingen* zouden strekken.

„ Voor het overige verzoeken de *Bestuurders dezer Maatschappij*, dat, indien iemand eenen *Drenkeling* gered hebbende, mogt goedvinden geene premie te vorderen, zij echter van al het voorgevallene tot de redding betrekkelijk, mogen onderrigt worden, om daarvan gebruik in hunne *Gedenkschriften* te maken.

„ Insgelijks wordt een ieder die eenen Verstikte, Verhangene, of anderzins schijnbaren doode, bij het leven gebragt heeft, verzocht, hun daarvan een omstandig berigt mede te deelen, ten einde men, door herhaalde proeven, meer en meer de beste middelen ter behoudenis van ongelukkigen, moge ontdekken en in het werk stellen, tot redding van welke, het brengen in de open lucht en besprengen met koud water, benevens de bovengemelde wrijving ter verwarming, en het inblazen van lucht, azijn of vluggen *Ammoniac-geest* tot prikkeling, voordeelige middelen bevonden zijn.

„ Tot welk alles het GODE behagen zijnen zegen te verleenen.

AMSTERDAM, den 13. October 1796."

Met herinnering voorts aan de circulaire van Z. E. den Heere Gouverneur dezer Provincie van den 24. December 1829, A. N°. 16, Afdeeling van Policie (Provinciaalblad N° 162), waarbij wordt aanbevolen, om toch in geen geval iets te verzuimen van hetgeen de terugroeping in het leven van Drenkelingen zoude kunnen bevorderen, en om mitsdien ook het *gevoelen tegen te gaan*, dat men geene Drenkelingen uit het water mag halen, maar dezelve met de beenen in het water moet laten liggen, tenzij de Plaatselijke Autoriteit of de Policie-Beambten daarbij tegenwoordig zijn en daartoe bevel geven; alsmede *te keer te gaan*, de op dat verkeerde gevoelen ook soms gegronde weigering bij de bewoners van nabij gelegen huizen, om Drenkelingen welke uit het water gehaald zijn, in hunne woningen te ontvangen, en waardoor maar al te dikwijls is te weeg gebragt, dat de ongelukkigen, die anders door het tijdig aanwenden van doelmatige middelen nog zouden zijn te redden geweest, dan eenen gewissen dood ten prooi wierden gelaten.

Wordende een iegelijk in voorkomende omstandigheden uitgenoodigd, daarop almede te attenderen.

BREDA, den 8. Januarij 1846.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Januarij.

Eergisteren heeft de groote deputatie uit de kamer der pairs den koning het adres van antwoord der kamer overgebragt, hetwelk door den kanselier en voorzitter der kamer, den graaf *Pasquier* werd voorgelezen. De koning heeft de volgende woorden in antwoord gezegd:

« Het maakt mij gelukkig te zien, hoezeer elk verloopen jaar nieuwe beweegredenen aanbrengt voor de gelukwenschen met de toeneming der openbare welvaart, die gij mij sedert zoo langen tijd bij de opening uwer zittingen komt aanbieden. Aan de medewerking, die gij zoo volstandig en zoo krachtig aan mijne regering hebt verleend en aan de overeenstemming van al de hooge staatsmagten hebben wij die gelukkige uitkomst te danken. Alles voorspelt ons, dat die uitkomst zal voortduren en nog steeds zal toenemen. Met levendige voldoening vind ik in het tegenwoordig adres de uitdrukking weder der gevoelens, die de kamer der pairs voor mijne familie en voor mij koestert, en bij de betuiging van den hoogen prijs, dien wij daarop stellen, herhaal ik gaarne, dat wij daaraan steeds door onze algeheele toewijding aan Frankrijk zullen beantwoorden."

— In de kamer der afgevaardigden zijn heden de beraadslagingen over het adres van antwoord aangevangen. De heer *Corné* heeft het eerst en tegen het ontwerp het woord gevoerd, dat hij slechts een weêrklank op de openingsaanspraak vond, eene lofrede op de handelingen der ministers, waarmede de kamer zich onmogelijk zou kunnen vereenigen. De redenaar laakte in 't bijzonder het gedrag van het ministerie opzigtelijk Algerie. Sedert drie jaren waren verbazende sommen en middelen voor die bezitting toegestaan, en nogtans had men den vrede daar niet kunnen verzekeren, noch den moord der fransche soldaten voorkomen. Wat het buitenland betrof, de fransche staatkunde had er slechts eene flaauwe, harer onwaardige taal gevoerd. Binnenslands bestond de welvaart niet waarmede het ministerie zich gelukwenschte; de groote openbare werken hadden slechts voedsel gegeven aan het agiotagespel en daardoor velen ongelukkig gemaakt, zonder den lande de gewenschte voordeelen te verschaffen. In het vertegenwoordigend gouvernement waren de grootste misbruiken geslopen, zoodat eene kieshervorming hoog noodzakelijk werd. In plaats van uitbreiding en meerdere ontwikkeling aan de instellingen te geven, had het ministerie de instellingen vervalscht en verlaagd. Het adres had dus in een geheel anderen geest moeten gesteld zijn geweest en daarom zou hij er tegen stemmen.

De tweede redenaar, de heer *Leyrand*, sprak mede tegen het adres, en liet zich inzonderheid over de misbruiken bij de verkiezingen uit, die veel erger waren dan onder de restauratie, waarvan hij een aantal voorbeelden bijbragt, die door den heer *de Peyramont*, een lid van het koninklijk hof en overigens het ministerie toegedaan, bevestigd werden.

De heer *Guizot* was bij het vertrek van den post aan het woord, om het gouvernement vrij te pleiten van de beschuldigingen hetzelve met opzigt tot de moraliteit der verkiezingen gedaan.

— Eergisteren heeft de kamer zich in hare bureaux bezig gehouden met het onderzoek van het wetsontwerp, waarbij een buitengewoon crediet aangevraagd wordt voor het op nieuw opbouwen en voorzien van arsenalen der marine. Zoo als men weet, wordt bij dit ontwerp eene som van 93,100,000 frs. aangevraagd, waarvan 13,300,000 frs. op het dienstjaar van 1847 zullen overgebragt worden. Het heeft in onderscheidene bureaux aanleiding gegeven tot eene langdurige discussie. De commissarissen zijn allen gunstig voor het ontwerp gestemd.

— In den ochtend van den 17den heeft in het Champ de Mars eene groote wapenschouwing plaats gehad, waarbij 24 bataillons voetvolk, 32 eskadrons ruiterij en 4 batterijen artillerie onder de wapenen waren. De zonen des konings waren daarbij tegenwoordig, maar deze militaire vertooning was vooral aangelegd voor den Maroccaanschen gezant, *Ben-Hchache*, die, toen hij op het veld verscheen en al deze troepen in de volmaaktste orde geschaard zag en met de grootste regelmatigheid de wapenoefeningen zag volbrengen, zijne bewondering over een hem zoo geheel nieuw schouwspel niet heeft kunnen ontveinzen.

— Men wil hier weten dat het Fransche Kabinet instructien naar 's Gravenhage heeft gezonden, om de sluiting te bespoedigen van onderhandelingen, welke reeds langen tijd hangende zijn, en strekken zouden tot de vestiging in de Nederlanden en in Frankrijk van het regt van wederzijdsche erkenning van het letterkundig eigendom. Dit is althans zeker, dat reeds geruimen tijd questie is van een dusdanig verdrag met de Duitsche Staten, en in het bijzonder met Pruissen.

— Het getal der gemaskerde bals is in deze hoofdstad zoo aanzienlijk, en zij worden zoo druk bezocht, dat een tak van bestaan, die van verhuurders van costumes, eene ontzettende uitbreiding heeft ondergaan en groote welvaart geniet; men telt er thans alhier meer dan tweehonderd, en allen of bijna allen doen gedurende de karnavalsfeesten zeer goede zaken.

— Blijkens berigten uit Algiers, is de maarschalk *Bugeaud*, na het gevecht van den 23sten, naar Orleansville getrokken, om zijne afgematte troepen een weinig te herstellen en van levensmiddelen te voorzien. Hij is daar den 29sten aangekomen en den 31sten weder van daar vertrokken, zich naar Oued-el-Hadjem wendende, om den Emir den pas af te snijden naar het land van Cheliff. De generaal *Yussuff* marcheert middelerwijl op Tiaret, om den Emir van dien kant gestadig te verontrusten en te beproeven met hem slaags te geraken. Dit laatste zal echter moeijelijk zijn, daar de Emir sedert het laatste gevecht zijne waakzaamheid verdubbeld heeft.

De nadere, heden ontvangen berigten uit Algiers, luiden alles behalve gunstig. De rust is in de provincie Constantine gestoord geworden. *Abd-el-Kader*, door de laatste overwinningen aangemoedigd, scheen niet voornemens, op het Maroccaansche grondgebied terug te keeren, maar op het gebied van Frankrijk post te willen vatten.

— Ter beurze van heden (19 Januarij) waren genoteerd: 5 pCt. 121,10; 3 pCt. 82,75; Spanje 3 pCt. 38½; Rom. L. 103.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Januarij.

De leden der algemeene Evangelische Synode zijn den 14 dezer te Berlijn aan 's Konings tafel ontvangen, waar zij allen in hun ordegewaad verschenen, zoo als zij dit bij de godsdienstoefening dragen. De zittingen dier afgevaardigden worden overigens druk voortgezet. Het hoofddoel schijnt te zijn, de eenheid der Evangelische Kerk in Duitschland door de vaststelling eener nieuwe geloofsbelijdenis te waarborgen, die eenvoudig en vrij van alle overtollige woordenpralerij en geleerde spitsvondigheden zijn moet.

— Naar men zegt, is de geest, welke zich onder de Pruissische armee, vooral in betrekking tot de bewegingen van den tegenwoordigen tijd vertoont, nu laatstelijk meermalen het onderwerp van overweging en beraadslaging bij de regering geweest, en, zoo het schijnt, is men overeengekomen, om dien geest in het vervolg aan een strenger toezigt, met name over al de persoonlijke betrekkingen van den officiers-stand, te onderwerpen. In dien zin is ook dezer dagen eene koninklijke kabinets-order uitgevaardigd, die verleden Zondag aan al de officieren der brigade bij het parool is medegedeeld geworden. Volgens dezelve is voortaan den regiments-kommandanten de onbeperkte volmagt verleend, om over de officieren in al hunne met de zedelijkheid in betrekking staande levensverrigtingen het oog te houden, hun het spelen, schulden maken en alle ongeoorloofde verkeering te beletten, en hierbij zoo streng te werk te gaan, dat zelfs de hulp der policie ingeroepen kan worden. De regiments-kommandanten daarentegen moeten het besluit genomen hebben, tegen deze bepaling, met name zoo ver het aanwenden der policie tot regeling van de persoonlijke betrekkingen der officieren betreft, een vertoog bij Z. M. in te leveren, hetwelk, naar men als gewis hoort verzekeren, waarschijnlijk eene levendige ondersteuning en voorspraak van den kant van den Prins van Pruisen ondervinden zal. Deze aangelegenheid trekt voor het oogenblik de algemeene oplettendheid in groote mate tot zich. — Bij de regering schijnt het stellige voornemen te bestaan, te beletten, dat de Pruisische officiersstand aan eenige, tot godsdienst of staatsbestuur betrekkelijke bewegingen van den tijd verder deel neme. Zoo is dan ook thans de luitenant der artillerie, *von Westrem*, die tot de hier vereenigde Duitsch-Katholijke gemeente behoort, tot verplaatsing naar Spandau bestemd geworden, nadat hij vroeger bewogen geworden was, zijn ambt van kassier dier gemeente te laten varen, doch thans weder in het bestuur daarvan scheen te willen treden.

— Het eeuwfeest der geboorte van *H. Pestalozzi* is hier den 12 dezer op eene plegtige wijze gevierd. Verscheiden honderden vereerders der nagedachtenis van dien beroemden menschenvriend en opvoedkundige hadden zich tot dat einde vereenigd. Na eene redevoering van dr. *Curtsman* trad de onderwijzer *Ackermann* op, en verdedigde *Pestalozzi* tegen de hem van verschillende zijden gedane aantijgingen, waarna de onderwijzer *Enslin* een toepasselijk gedicht voordroeg, en dit gedeelte der werkzaamheden met een vierstemmig gezang werd besloten.

Daarop volgden de beraadslagingen over de beste wijze tot het vormen van eene Pestalozzi-Vereeniging, waaromtrent hoofdzakelijk besloten is de pædagogische bedoelingen diens leermeesters, door

vereenigde pogingen en het bijeenbrengen van geldelijke bijdragen, zoo veel mogelijk te verwezenlijken, en dus doende zijne nagedachtenis waardig te vereeren.

— In Gallicië hebben onlangs eene menigte in hechtenisnemingen plaats gehad, ten gevolge eener uitgebreide panslavische zamenzwering, die haren zetel in Pruissisch en Russisch Polen zou hebben. Er was bevel gegeven, om versterkingen van troepen daarhenen te zenden.

— In de Beijersche kamer van rijksraden heeft zich dezer dagen eene hevige oppositie tegen de regering geopenbaard. Aldaar heeft de vorst *von Wrede*, een der aanzienlijksten van den lande, een voorstel gedaan, strekkende om »de kamer der afgevaardigden uit te noodigen, om gezamenlijk met de eerste kamer den Koning eerbiedig te verzoeken, dat aan de thans vergaderde stenden des rijks zoo spoedig mogelijk een wets-ontwerp betrekkelijk de verantwoordelijkheid der ministers en hoogere ambtenaren, ter beraadslaging en goedkeuring mogt worden voorgelegd, en daarbij de straffen bepaald, welke van toepassing zullen zijn op de verschillende wijzen, waarop de grondwet door de staatsministers en andere hoogere staatsambtenaren geschonden kan worden." Bij de ontwikkeling van dit voorstel heeft de vorst *von Wrede* herinnerd, dat wel bij de grondwet aan de stenden het regt was toegekend, om de ministers aan te klagen, maar dat noch de grondwet, noch het strafwetboek eenige strafbepaling behelsde, die van toepassing zou wezen ingeval de regter de beschuldiging voor gegrond mogt erkennen.

Met bijna eenparige stemmen is besloten het voorstel in overweging te nemen en aan eene commissie te verzenden; gelijk mede een ander voorstel van denzelfden staatsman, gerigt tegen de buitensporige vermeerdering der kloosters in Beijeren, wier aantal in de laatste jaren, onder begunstiging van het bestuur, tot ruim 200 geklommen is, en strekkende tot opheffing van de zoodanige, die zich onderscheiden door het voortplanten van bijgeloof en duisternis.

— Volgens de jongste berigten uit Konstantinopel, van den 24sten December, had de Porte in de laatste dagen twee belangrijke besluiten genomen, welke algemeen aan den invloed van den nieuwen minister, *Reschid*-pacha, werden toegeschreven. Bij het eerste besluit werd aan de staatsbeambten het aannemen van geschenken uitdrukkelijk verboden, en degenen, die zich mogten laten omkoopen, met gestrenge straffen bedreigd. Bij het andere besluit waren alle, ter zake van den laatsten opstand in Albanie, gevangenzittende Albanezen in vrijheid gesteld, met verlof, om naar hun vaderland terug te keeren. Het aantal dezer lieden begrootte men op 3000, waaronder de hoofden van den bewusten opstand en vele leden van de aanzienlijkste geslachten. Men vleide zich, dat dit genadebewijs in Albanie een' goeden indruk zou maken, en medewerken tot bevestiging van de rust in die anders woelige landstreek.

ENGELAND.

LONDEN, den 17den Januarij.

Aanstaanden Maandag houdt H. M. een Geheimen Raad op het kasteel van Windsor, terwijl die in welke de troonrede overwogen moet worden, denkelijk Woensdag den 21 dezer, op het paleis van Buckingham, volgen zal. Ook spreekt men van een kapittel der orde van den Kousenband, op eerstgenoemden dag te houden, in hetwelk de markies van *Hertford* tot ridder dier orde geslagen zou worden.

— Het sedert enkele dagen in omloop zijnde gerucht, als of er, ten gevolge van verschil van gevoelen tusschen sir *R. Peel* en den hertog *van Wellington*, betreffende de in de troonrede in te voegen paragraaf ter zake van de bestaande noodzakelijkheid ter wijziging van de graanwet, nieuwe moeijelijkheden tusschen beide gemelde kabinetsministers zouden ontstaan zijn, alsmede dat lord *Granville Somerset* om die zelfde reden zijn ontslag als lid van den kabinetsraad zou aangevraagd hebben, blijkt thans nader van alle grond ontbloot te zijn.

— Berigten uit New-York, loopende tot den 1 dezer, ofschoon niets stellig naders betrekkelijk de Oregon-quæsie mededeelende, doen niet te min zien, dat het bewuste vraagstuk nog onafgebroken het punt van zeer verschillende discussien in het Congres uitmaakt.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 94¹/₈; Nederl. 2¹/₂ pCt. 59¹/₂; de 4 pCt. 94³/₄; Spanje 23¹/₄; Portugal 59¹/₈; Mexico 30³/₈.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Januarij.

Op voordragt van den Minister voor de Zaken der Hervomde Eeredienst enz., gedaan ten gevolge der van de bevoegde kerkelijke besturen ontvangen nominatien ter vervulling der met 1°. Januarij 1846 ontstane vacaturen in de synode der Evangelisch-Luthersche Kerk, zijn door Zijne Majesteit, bij besluit van den 9den Januarij 1846, n°. 44, benoemd tot leden en secundi dier synode, voor den jare 1846, de heeren: *J. M. L. Roll*, predikant te Amsterdam; secundus, *B. T. Lublink Weddik*, predikant te Amsterdam; *H. J. Matthes*, predikant te Leiden; secundus, *G. G. Land*, predikant te Delft; *J. P. Mond*, te 's Gravenhage; secundus, *H. J. Doorman*, te 's Gravenhage; *J. G. Glasbergen*, te Amsterdam; secundus, *J. T. Boelen*, te Amsterdam; en tot secundus van den heer *J. Decker Zimmerman*, in plaats van den heer *F. J. Domela Nieuwenhuis*, van Utrecht naar Amsterdam vertrokken, de heer *H. C. Millies*, predikant te Utrecht; wijders bij vernieuwing tot president dier synode, de heer *J. Decker Zimmerman*, predikant te Utrecht; tot vice-president, de heer *H. J. Matthes*, predikant te Leiden; tot secundus van den vice-president, de heer *J. M. L. Roll*, predikant te Amsterdam.

— Uit 's Gravenhage schrijft men het volgende:

»Gisteren is alhier de verjaardag van Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin, op de gebruikelijke wijs, door het uitsteken van vlaggen en het spelen van het klokkenspel, gevierd geworden. De parade is, uit hoofde van het ongunstige weder, niet kunnen gehouden worden. Des avonds heeft het vroeger aangekondigde gala-bal op het Paleis in het Noordeinde plaats gehad. Het Paleis en een gedeelte van het Gothische gebouw, alsmede het Raadhuis, waren fraai met gas verlicht."

» Sedert eenige dagen bevindt zich de tienjarige Zoon van Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, vrij ernstig ongesteld, ten gevolge eener zenuwzinkingkoorts. Ofschoon de berigten heden morgen vrij gunstig waren, blijft echter de toestand des jeugdigen lijders, uit hoofde van den aard der ziekte, niet zonder zorg.

» In het laatst uitgegeven bulletin wordt gezegd dat de praedispositie van het hersengestel van den jongen Prins, voor eene ziekte van dat orgaan doet vreezen.

» Men verneemt dat Z. Exc. baron *S. Dedel*, Zr. Ms. gezant aan het hof van Groot-Brittanje, die zich voor eenigen tijd in deze residentie bevindt, ten gevolge eener gevatte koude, ernstig ongesteld is geworden, zoodat men de gevolgen daarvan met zorg te gemoet ziet.

» De beroemde *de Keyzer* is alhier aangekomen, medebrengende het door hem vervaardigd portret van Zijne Majesteit den Koning, Hoogstdenzelven voorstellende als den *Held van Waterloo*. Kunstkenners, die het voorregt gehad hebben deze uitmuntende schilderij te zien, verzekeren, dat het een der voortreffelijkste stukken van dezen meester is. Men zegt, dat het bestemd zou zijn tot een geschenk aan H. M. de Koningin van Engeland, wenschelijk zou het wezen, dat het publiek in de gelegenheid gesteld werd, dit meesterstuk, vóór het naar deszelfs bestemming verzonden wordt, te mogen bezigtigen.

» Men verneemt dat Zijne Exc. de Belgische Minister aan het Nederlandsche Hof, gisteren bezoeken heeft afgelegd bij Z. M. den Koning en HH. KK. HH. de Prinsen."

— Het berigt, dat heden door eenige Belgische dagbladen wordt medegedeeld, als zouden bereids nieuwe onderhandelingen tusschen Nederland en België begonnen zijn, meent men op goede gronden te kunnen tegenspreken.

— Het *Weekblad van het Regt*, meent het berigt der *Staats-Courant*, dat thans *alle* onteigeningszaken wegens den spoorweg van 's Gravenhage naar Rotterdam, geschikt zouden zijn, te mogen wederspreken.

— Het prov.-geregtshof in Zuid-Holland, kamer van strafzaken, heeft dezer dagen een, wat het stelsel betreft, belangrijk arrest gewezen in de zaak van *G. van Dijk*, landbouwer te Kalslagen, beschuldigd van twee diefstallen van vee uit de weide. Het hof, als wettig en overtuigend bewezen aannemende, dat de diefstallen, zoodanig als zulks uit het getuigenverhoor enz. bleek, werkelijk waren gepleegd en de gestolene schapen zich bij den beschuldigde bevonden, ofschoon dan ook de merkteekenen ten deele onzigtbaar waren gemaakt, heeft nogtans, niettegenstaande de beg. het bezit derzelve niet heeft kunnen regtvaardigen, geoordeeld, dat het wettig en overtuigend bewijs niet bestond, dat de beschuldigde de hoofddader was, en denzelven als medepligtige beschouwende, hem veroordeeld tot een half uur tepronkstelling en zes jaren tuchthuisstraf. *In casu* werd dus een medepligtige veroordeeld, zonder dat de hoofddader bekend was.

— De arrondiss.-regtbank te 's Gravenhage heeft, bij vonnis van 12 dezer, een chirurgijn in het arrondissement, die bij de geboorte van een onecht kind, ten huize der moeder had geholpen, en niet binnen drie dagen voor de aangifte aan den ambtenaar van den burgelijken stand had gezorgd (uit aanmerking van verzachtende omstandigheden), veroordeeld tot slechts drie

gulden boeten en de kosten. De regtbank heeft ook hier weder uitgemaakt dat, al zijn ook andere personen bij de bevalling tegenwoordig geweest, echter, wanneer de moeder in hare woning bevalt en de vader onbekend of niet tegenwoordig is, de geneesheer, heelmeester, vroedmeester of vroedvrouw tot de aangifte verpligt is.

— Uit Groningen schrijft men, dat Z. M. bij besluit van den 9den dezer, goedgekeurd heeft de voordragt van het Stedelijk Bestuur, om van stadswege een nieuw Akademie-gebouw voor de Groningsche hoogeschool te stichten, op den grond van de gebouwen thans voor de hoogeschool dienende.

De *Delftsche Courant* deelt den volgenden brief mede uit Sourabaya, van den 22 Sept. 1845:

»Het groote driemast koopvaardijschip *Baron van de Cappelle*, toebehoorende aan den zoon van den sultan van Palembang, genaamd *Pangerang-Schorf-Aboe-Baker-Bin-Ali-Bin-Aboe-Baker-Bin-Saleh*, gevoerd door onzen stadgenoot den kapt. *C. N. van der Beek*, is op den 22 Mei 1845 van Amboina gezeild. Het was geladen met specerijen en geld, en gedestineerd naar Batavia, aan boord hebbende 105 zielen, waaronder 50 man equipage; de overigen waren passagiers, met vrouwen en kinderen.

»De kust van Buro gepasseerd zijnde, om die van Bouton aan te loopen, ontstond er een zwaar lek aan de linker zijde van den voorsteven, door het springen van twee boegplanken. Den 27 Mei aan de noordzijde van de Dwaalbaai, op de noord-oostkust van het eiland Bouton zich bevindende, hadden zij ongeveer 18 voet water in het ruim, en door storm en onstuimige zee is het schip aldaar gestrand. De passagiers, met de vrouwen en kinderen, en een gedeelte der equipage, werden met de sloepen aan wal gebragt, van welke sloepen er nog een tegen eene der klippen verbrijzeld werd, liggende alstoen het wrak vijf eng. mijlen van den wal. Den tweeden dag daarna, tegen het vallen van den avond, zag men eerst eene der sloepen naar het wrak terugkeeren, waarmede zich toen de kapitein en 12 matrozen, die op hetzelve waren gebleven, reddeden.

» De kapitein bevond zich toen aan het hoofd van deze hongerige en moedelooze menigte, dewijl men niet wist wat aan te vangen in eene wilde, bergachtige en onbewoonde landstreek; want om in het bewoonde gedeelte te komen, moesten zij van het noord-oosten naar het zuid-westen het eiland in de lengte doorloopen; men besloot zulks te ondernemen. Op dien togt ontmoeten zij ijzingwekkende afgronden, waar langs men op een smal pad gaan moest; dan ondoorwaadbare rivieren, waar zij op hunne hoede moesten zijn tegen de menigte krokodillen; dan weder zat hun ligchaam vol bloedzuigers, of waren zij omringd door eene groote menigte apen, slangen of wilde zwijnen, en geene andere wapenen bij zich hebbende dan stokken, van de takken der boomen afgebroken. In dezen ellendigen toestand reisden zij en hebben hun leven behouden met wilde manga's en boombladeren, zoodat zij, door de geledene tegenspoeden, zoowel uit- als inwendig verwond en van alles ontbloot, na eene reis van vier en dertig dagen, den 2 Julij daaraanvolgende, aan de negerij Bouton of Wolië arriveerden, alwaar zij door het regerend hoofd, met den rang van Sultan betiteld, (die ook aan het Nederlandsch gouvernement cijnsbaar is), zeer goed onthaald zijn geworden; Z. H. gaf hun eene loods tot woning, en voorzag hun van de noodige rijst, maïs, benevens kippen, kokosnooten, enz., alwaar zij zich dus regt te goed deden.

» Van daar leverde de kapitein een verslag in aan den gouverneur van Macassar, waarvan het gevolg was, dat zijn hoog Ed. Gestr. zelf hem kwam halen, met Zr. Ms. brik *de Zwaluw*, gekommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee *E. 't Hooft*; zij arriveerden te Macassar, den 13 Julij 1845, na alvorens Boeloe, Comba en Bonthain, liggende op de Zuidkust van Celebes, te hebben aangedaan; aldaar werden zij, medelijdend over hunne geledene rampspoeden, uitmuntend ontvangen en verzorgd; vervolgens zijn zij op verschillende vaartuigen, die aldaar in lading kwamen, per gelegenheid naar Batavia vertrokken."

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 19. Januarij.

TARWE prijshoudend, 127 ℔ bonte Pools. *f* 332; 130 ℔ Pommer *f* 352; 127 ℔ Noorder *f* 328.

ROGGE op nieuw iets hooger afgedaan, in Entr.: 117 ℔ Odessa *f* 260; in Cons.: 119, 121 ℔ Pruisische *f* 275, 290; 120 ℔ dito *f* 285; 121 ℔ oude Rostocker *f* 283; 130 ℔ Amerikaans. *f* 300; 125 ℔ Portugees. *f* 280.

GARST in een doen, 112 ℔ nieuwe Deens. *f* 193; 114 ℔ jarige dito *f* 179.

KOOLZAAD dadelijk in een doen, zonder handel, op levering in het Voorjaar $^{1}/_{2}$ P. vl. en op het Najaar $1^{1}/_{2}$ P. vl. lager; gedaan: op 9 vat Olie in April 66 P. vl.; Sept. en Oct. $58^{1}/_{2}$ P. vl.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 20. JANUARIJ 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 9,00	tot *f* 11,00.
Het dito dito Rogge	» » 8,70	» » 8,55.
Het dito dito Boekweit	» » 8,60	» » 0,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,18.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,18.
Een Fransch- of Witte--brood, van een pond Nederl.		» 0,28.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,36.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,18.
Een dito pond Boter		» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		» 5,75.
Het 1000 Eiken Telhout		» 3,10.
Het 1000 Doof Hout		» 2,10.
De kar Spaanders		» 3,50.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaard		» 3,25.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $60^{5}/_{8}$; 3 pCt. $73^{5}/_{16}$; 4 pCt. $95^{3}/_{8}$; Amort.-Syndik. $4^{1}/_{2}$ pCt. $99^{1}/_{4}$; $3^{1}/_{2}$ pCt. $90^{7}/_{8}$; Handelm. 165; O. Ind. Leen. 4 pCt. $94^{7}/_{8}$; Aand. Rijn Spoorweg $115^{1}/_{2}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $53^{7}/_{8}$; Spanje Ardoins $23^{9}/_{16}$; dito Onbep. St. $22^{13}/_{16}$; 3 pCt. $40^{1}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $34^{1}/_{8}$; Ardoins Coupons $23^{7}/_{8}$; Rusland $106^{1}/_{4}$; Certif. 1831—33 $97^{3}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $91^{1}/_{8}$; Id. bij *Stiegl.* $90^{1}/_{4}$; Certif van Assign. 6 pCt. $71^{3}/_{4}$; Amerika Bankactien $5^{1}/_{2}$; Oostenrijk Metall. $109^{1}/_{4}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. $61^{7}/_{8}$; Weenerbank 5 pCt. $103^{3}/_{4}$; Braz. 87.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.